

Kolumner

Maria Rankka:

Det stora problemet är inte att vi har för få politiker i näringslivet, utan för få företagare i politiken.

SID. 5

Jens Ganman:

Vår regering är en Skvader. Den har en socialistisk framdel och en nyliberal bakdel.

SID. 8

Dan Korn:

Tyvärr är det inte alltid så att vi tänker efter före, men visst hade det varit bra om vi gjorde det oftare.

SID. 7

Sara Skyttedal:

Svenska partier tycks naivt ha trott att EU aldrig kommer bita den hand som föder en.

SID. 12

Företagarombudsmannen:

Brottsbekämpa med förebyggande åtgärder

SID 6

Trafikverkets brist på upphandling utmanas

Trafikverket är den största av omkring 300 infrastrukturförvaltare i Sverige. I strid mot lagstiftningen och trots stor besparingspotential fortsätter emellertid de att direktupphandla signalutrustning.

SID 4

Regeringen tog inte chansen

I våras tog staten över ansvaret för sjuklönen från företagen, något som borde ha permanentats.

SID 11

Jan-Olof Sandgren:

"Så här i Coronatider" finns en nyfikenhet bland politiker att se hur långt man kan inskränka människors frihet utan att det blir motreaktioner.

SID 9

En appell till Sveriges kommuner

Kommunerna bör protestera! I september släppte den parlamentariska Migrationskommittén sitt betänkande. Kommitténs förslag bedöms få ungefär samma effekt på antalet asylsökande som den tillfälliga lagen. Konsekvensen blir att Sverige även i fortsättningen tar emot långt fler migranter än vad vi mår med.

SID 9

Enbart Sverige kan rädda världen

Det tycks i alla fall regeringen tro. De senaste åren har svenska folket bland annat fått kemikalieskatt, höjda bränslepriser, högre fordonsskatter, plastpåseskatter och flygskatter. Och fler skattehöjningar är på väg.

SID 10

Innehåll

Lennart skickar signal till Trafikverket
– intervju Lennart Pettersson4

Dalakommuner bröt mot lagen.....4

Göteborg ville undvika upphandling4

Maria Rankka: Prao i politiken5

Avtal för miljonbelopp utan upphandling5

Hultsfred försöker undvika offentlig upphandling.....5

Sundbyberg köper städning utanför lagen5

Kommuner skattefinansierar olagligen flyg5

Förebygg med rätt åtgärder6

Dan Korn: Tänk efter7

Köpte IT-tjänster i strid mot lagen.....7

Direktupphandladling för 8 miljoner kronor.....7

Stockholm tvingas betala avgift efter dom7

Kommun lurade företag om överklagandetiden7

Likvärdighet eller kunskap?
– intervju med Inger Enkvist8

Jens Ganman: Regeringen Löfven – en skvader8

Bloggen Det Goda Samhället.....9

Appell till Sveriges kommuner – protestera!9

Jan-Olof Sandgren: ”Så här i Coronatider...”9

Enbart Sverige kan rädda världen..... 10

Avskaffa företagens sjuklöneansvar..... 11

Sara Skyttedal:
Man ska inte bita den hand som föder en..... 12

Adress: Box 5625, 114 86 Stockholm
Besöksadress: Danderydsgatan 10
Telefon: 08-545 038 10
E-mail: info@dnv.se
Hemsida: www.dnv.se

Ansvarig utgivare: Patrik Engellau

Form & Produktion: Rätt Grafiska AB,
www.rattgrafiska.se

Foton och illustrationer: Shutterstock och Den Nya Valfärden där inte annat anges.

Den Nya Valfärden är en partipolitiskt oberoende tanke- och handlingssmedja. Vi tror att det blir bättre om makt och pengar flyttas från valda ombud till medborgarna själva.

Vi har presenterat konkreta förslag för ett företagervänligare Sverige och för en ny välfärd sedan 1988.

För att läsa mer om
Den Nya Valfärden, gå in på vår hemsida:
www.dnv.se

DET FANNS EN TID när jag liksom alla andra med självklarhet utgick från att den relevanta politiska kampen i ett land som Sverige liksom i alla andra demokratiska länder stod mellan de olika partierna. Den medborgare som inte gillade situationen i landet kunde rösta på ett parti som inte heller gillade situationen och på så vis kom mandatfördelningen i riksdagen att spegla medborgarnas uppfattningar på ett godtagbart sätt. Och om det uppstod någon ny tankeriktning bland medborgarna som inte omhändertogs av de etablerade partierna så fanns alltid möjligheten att bilda ett nytt parti för hemlösa väljare.

Numera känns det inte längre så för mig. Gradvis har den etablerade partipolitiken lossat förbindelserna med medborgarna och formulerat sin politik med utgångspunkt i något annat än vad väljarna råkar tycka. Förut var det socialdemokratiska partiet styrt av arbetare, centerpartiet av bönder och landsbygdsfolk, liberalerna av skollärare och frikyrkliga och så vidare. Partierna hade rötter i var sina delar av det civila samhället och på det viset kunde det civila samhället, det vill säga hela samhällslivet utanför politiken, ändå känna sig ha en fot i parlamentet.

Att politikerna nu kan sväva friare över väljarna beror nog delvis på att partierna blivit ekonomiskt oberoende av sina medlemmar. Stödet till partierna kommer inte längre från medlemmarna utan från staten. Politikerna skickar ut Skatteverket att tvångsmässigt hämta vad de behöver hos medborgarna vilket naturligtvis minskar de senares makt över politikerna.

Men bakom politikernas tilltagande dominans över medborgarna återfinns en annan kraft som den tyske sociologen Robert Michels beskrev redan 1911 och kallade "oligarkins järnlag". Michels, som hade studerat förändringarna i det då fortfarande ganska unga tyska socialdemokratiska partiet, menade att järnlagen gällde alla demokratiska, medlemsstyrda organisationer. Medlemmarna anlitar ombud för den dagliga verksamheten precis som demokratins huvudmän, alltså vi medborgare och väljare,

skickar ombud till riksdagen. Järnlagen innebär att funktionärerna gradvis, eftersom de sitter i händelsernas centrum och mitt i informationsflödet, genom sin kunskap tar makten över sina uppdragsgivare. De som skulle vara verktyg bestämmer över dem som skulle bestämma. Företeelsen är välkänd inom forskningen där den kallas "agent/principal-problemet". Inom politiken tar ombuden, politikerna, kommandot över medborgarna.

Dessutom finns en annan minst lika vidunderlig samhällelig lag enligt vilken den som har makt alltid vill ha mer makt. Demokratin går ut på att folket ska ha makt, men vi ser hur demokratin enligt Michels lag förvandlas till ombudsmannavälde, inom politiken politikervälde. Denna makt som vill ha mer makt har med tiden skaffat sig makalösa proportioner och disponerar årligen summor som motsvarar halva bruttonationalprodukten. Politikerväldet råder över hälften av det Sveriges folk jobbar ihop under ett år. (Tro inte att detta skulle bero på att Riksdagen skulle bestå av särskilt maktlystna individer. Det funkar inte så. Men en grupp människor som har likartade intressen kommer alltid att främja just dessa och anse att de representerar folkviljan, förnuftet, Guds avsikter eller något annat ädelt.)

Den stora frågan är hur mycket nytta medborgarna får i utbyte för sina bidrag. Att den offentliga sektorn är ineffektiv har alla alltid vetat men det har inte spelat någon roll när det gällt statens basfunktioner. Det finns i många situationer sådant som är viktigare än produktion per timme, till exempel rättssäkerhet inom domstolsväsendet. En domstol ska inte värderas efter hur många domar i veckan den presterar utan efter hur mycket stabilitet och trygghet den bidrar med (vilket förstås är svårt att mäta).

En stor del av vad politikerväldet åtagit sig sedan demokratin slog igenom har emellertid inte handlat om rättsstatliga funktioner och uppgifter utan om att tränga sig in i näringslivet. Därför var det tur för nationen att en stor del av landets politiker vid slutet

få ver n?

av 1980-talet insåg att de hade gått för långt och faktiskt började backa i vad som kom att kallas den "nyliberala vågen" av avregleringar, till exempel upphävandet av statens telefonmonopol och kommunernas monopol på skolutbildning. Allt blev inte så lyckat men avsikten var lovvärd.

Men senare vändes politikerväldets ambitioner i en ny och mer aggressiv riktning. Det handlade om att göra om det civila samhället, människornas liv och tankar, utan annan motivation än politikernas övermodiga föreställning att de har gudomliga krafter att förvandla samhället till något bättre. I

praktisk politik verkar metoden har varit att ge uppehållstillstånd till snart sagt alla som bett om det vare sig de uppfyller asylvillkor eller inte och att sedan förse dem med mat och bostad.

Ett annat minst lika djärvt, oprövat och ogenomtänkt samhällsomvandlande projekt som politikerväldet utan folkets uppdrag kastat oss in i är en total omställning av produktionen och användningen av energi. Här har det inte gått tillräckligt lång tid för att ett möjligt debacle på samma nivå som skolan och mångkulturen – och försvaret, brandförsvaret och troligen även sjukvår-

En annan möjlighet som helt följer demokratins regelbok är att det uppstår ett nytt parti som satsar just på sunt förnuft och försöker mobilisera sådana personer som vi skulle vilja ha som våra ombud i riksdag och fullmäktige, nämligen folk med begåvning, omdöme och vid livserfarenhet av hur ledarskap går till. Problemet för dem som skulle vilja ta ett sådant initiativ är det massiva motstånd som skulle resas till det existerande politikerväldets försvar. De personer som skulle behöva bytas ut sitter djupt förskansade bakom led efter led av systembevarande trupper av olika vapenslag. Där finns linje efter linje av vältränade journalister och opinionsbildare, allihop åtminstone delvis finansierade av politikerväldet, som gärna skjuter ned förespråkare för sans och eftertänksamhet. Inom de system som inte fungerar, till exempel socialnämnderna och polisen, finns bataljoner av funktionärer som åtminstone tills vidare lyder det högsta befälet och i många fall är personligen ansvariga för tillståndet och därför inte vill ifrågasätta någonting. Dessutom finns farliga friskaror av aktivister och framför allt hundratusentals bidragssklienter som inte vill veta av några svenska återinträden i verkligheten.

Trots dessa pessimistiska betraktelser vore det fel att bortse från att demokratin faktiskt skulle kunna ta sig i kragen och med den ena eller den andra metoden ge nationen självtillit och framtidstro.

Men det trista överraskningsfria scenariot är ändå ett annat. Det är den långsamma och till synes obevekliga kombinationen av strypning och delning. Strypningen består i att folk inte längre har råd eller möjlighet att leva det liv de är vana vid. Det blir krångligare att handla mat eftersom man måste ha med en egen påse för att inte besväras av en larvig avgift eller plastskam. Hemester blir ett nödvändigt alternativ när det är för dyrt att flyga. Skatterna kommer att höjas för att kommunerna ska ha en chans att klara servicen. Man uppmuntras till nya slags skamkänslor, till exempel miljöskam- mer som köttskam och flygskam samt

identitetsskammer som vithetsskam och approprieringsskam och därtill genuskam- mer angående den påstådda strukturella könsmaktsordningen och vår ovilja att bry oss om alla de övriga 15 eller 67 nyupptäckta könens lidanden.

Jämfört med 1960-talet, när framtiden tycktes nyponfräscht lovande, rör vi oss åt motsatt håll, i inskränkningarnas och de långsamma restriktionernas riktning. Politikerväldet krymper vår värld och snävar in våra framtidsutsikter i stället för att öppna vidare vyer.

Det är strypningen. Sedan kommer delningen. Delningen beror på att politikerväldet aktivt har ödelagt den nationella samhörighet som en gång fanns och som säkerställde sådant som att skolan var strikt rättvis och sålunda uppmuntrade begåvade barn av underprivilegierat ursprung att träda fram och i kraft av sin individuella kapacitet göra klassresa. Nu finns inte den samhörighet som uppmuntrade detta och därför växer en ny sorts konflikter fram, till exempel mellan invandrare och svenskar vilket leder till sådant som att det måste finnas väktare på akutmottagningarna.

Det medför att strypningen inte drabbar jämlikt utan framför allt de mindre privilegierade inte minst när välfärdsbidragen sänks eller dras in. Medelklassen kunde därför kanske sluta oroa sig. Men en allmänt stressad och åtstramad situation inspirerar inte till trygghet.

Kom ihåg att allt detta beror på politikernas beslut. En del skyller på globaliseringen. Men det är i Sveriges riksdag alla beslut ligger. Alla internationella överenskommelser är frivilliga. □

Patrik Engellau

PATRIK ENGELLAU
Ordförande, Stiftelsen Den Nya Valfärden

» En möjlig men osannolik lösning vore att en tillräckligt stor del av politikerna sansade sig och började använda det sunda förnuft en del av dem rimligtvis måste ha.«

skolan, till exempel, vill de mest politiskt korrekta entusiasterna att barns könsbaserade beteende ska utplånas och att barnen ska omvändas till en ny religion med verklighetsfrämmande eller i varje fall oförklarade dogmer enligt vilka forna auktoriteter som lärare endast ibland - och enligt oklara regler - behöver åtlydas.

Politikerna anser att deras hos medborgarna oförankrade ambition att göra Sverige till en humanitär stormakt är deras plikt. Varifrån denna plikt kommer vet man inte. I varje fall har den inte förestavats av folket. Troligen visar sig denna plikt bara vara deras ursäkt att skaffa sig mer makt ty det behövs oändligt mycket makt för att åstadkomma alla de onaturliga förändringar som planeras.

Den kanske onaturligaste och därför svåraste ambitionen har det svenska politikerväldet unisont enats om i proposition 1975:26. Det är att söka omvandla den svenska kulturen till en mångkultur. Planen för hur detta skulle gå till har aldrig offentliggjorts. Men att döma av några årtiondens

den och en hel del annat – ska ha kunnat uppenbara sig. Ännu hörs bara varningssignaler om sådant som eventuell lokal elbrist. Men den medborgare som iakttar den naiva trovissheten och bristen på verklighetskon- takt hos projektets ivrigaste förespråkare kan inte annat än rysa invärtes vid tanken på vart det eventuellt barkar. (Om medborgaren dessutom anar att socialdemokraterna traskar patrullo bara för att kunna behålla regeringsmakten tillsammans med miljöpartiet blir han än mer ängslig.)

Sammanfattningsvis ser framtiden mörk ut för alla utom dem har sitt liv och sin försörjning knuten till de stora välfärds- och omvandlingsprojekten och därför inte vill ifrågasätta dem. Men vi som ser, funderar och bekymrar oss undrar över hur det svenska återinträdet i verkligheten ska gestalta sig.

En möjlig men osannolik lösning vore att en tillräckligt stor del av politikerna sansade sig och började använda det sunda förnuft en del av dem rimligtvis måste ha.

Intervju

Lennart skickar signal till Trafikverket

Järnvägar använder signalsystem för att undvika kollisioner, med andra tåg och med vägfordon. Från början importerade Statens Järnvägar sådan utrustning från utlandet, men när första världskriget bröt ut etablerades i stället ett samarbete med svenska LM Ericsson som började leverera egen utrustning för SJ:s behov. Ericsson fick monopol på leverans av signalsystem till SJ.

År 1994 kom lagen om offentlig upphandling. SJ, vars roll vid det här laget hade övertagits av Trafikverket, fick därmed inte längre köpa signalutrustning direkt från Bombardier, som övertagit Ericsson plats. Precis som alla andra statliga myndigheter måste Trafikverket istället begära in anbud så att även andra leverantörer kunde vara med och konkurrera.

Det har Trafikverket endast undantagsvis gjort. Mer än hundraåriga band mellan köpare och säljare har flätat parterna så tätt ihop att bestämmelserna om upphandling har svårt att göra sig gällande. Ett annat företag på marknaden är LP Signalutveckling AB som levererar signalsystem till åtskilliga svenska infrastrukturförvaltare. Det finns omkring 300 infrastrukturförvaltare i Sverige varav Trafikverket bara är en, men den största. I strid mot lagstiftningen och trots stor besparingspotential fortsätter emellertid Trafikverket att direktupphandla signalutrustning för stora belopp.

Detta ärende drivs nu i domstol med hjälp av Stiftelsen Den Nya Valfärden. Syftet är att tvinga Trafikverket att följa upphandlingsbestämmelserna. I sina

inlagor i rätten hävdar Trafikverket bland annat att det inte går att konkurrensutsätta dessa avtal eftersom man inte anser sig ha tillräcklig kännedom om tekniken för att kunna upphandla i konkurrens. Detta godtogs även förvaltningsrätten, vars avgörande nu överklagats till kammarrätten. Dom väntas falla nästa år.

Lennart Petterson äger och driver LP Signalutveckling AB. Han säger att det här är en hundraårig ordning som nu för första gången går till rättslig prövning. Det är naturligtvis mycket glädjande.

Men Trafikverket är trots allt även kund till LP Signalutveckling. Många företagare i motsvarande situation skulle aldrig våga utmana en dominerande aktör på det viset. Finns det inte en risk att verket vill ge igen för att bolaget driver ärendet i domstol?

- Nej, ingen har hotat med något sådant och Trafikverket har inte heller "straffat" mig på något annat sätt. I sista hand handlar det dock om järnvägen i Sverige. Det är viktigt att ta ansvar. Sapere aude det räcker inte att kunna något utan man måste också våga göra det, svarar Lennart Petterson.

Pär Cronhult är chefjurist och föredragande i Konkurrenskommissionen. Det är han som agerar ombud för LP Systemutveckling i domstolarna.

- Att vi fick avslag i första instans beror enligt min bedömning till stor del på att förvaltningsrätten lade bevisbördan hos fel part. Enligt fast rättspraxis är det Trafikverket som ska visa objektiva skäl för att inte behöva konkurrensupphandla, men domstolen placerade istället bevisbördan så att den i praktiken hamnade hos LP Systemutveckling, säger Pär Cronhult.

- Eftersom det rör sig om ett avtalspaket värt omkring 150 miljoner kronor per år är detta mycket bekymmersamt. Det ska bli spännande att se vad kammarrätten nu kommer fram till, tillägger han. □

Pär Cronhult, chefjurist vid Den Nya Valfärden

Dalakommuner bröt mot lagen

När Borlänge, Falu, Gagnefs och Hedemora kommun skulle upphandla bemaningstjänster för sjukvården diskvalificerades två anbudsgivare.

Inte för att de saknade förmåga att leverera sådana tjänster utan för de enbart var registrerade hos Bolagsverket för uthyrning av personal istället för "uthyrning av personal inom sjukvården". Själva registreringen säger dock ingenting om hur verksamheten faktiskt utövas. En registrering för personaluthyrning i allmänhet omfattar dessutom alla olika områden där sådan uthyrning kan komma ifråga och således även sjukvården. Vid överprövning av upphandlingen fann därför Kammarrätten i Sundsvall att kommunens tillämpning stred mot lagen och beslutade att upphandlingen skulle göras om.

- Kommunernas tillämpning verkar närmast grunda sig på ren okunnighet, varför Konkurrenskommissionen fann anledning att rikta allvarlig kritik mot den förvaltning som genomfört upphandlingen. Kommunerna borde se över sin upphandlingskompetens säger Inger Ridderstrand Linderoth som är kommissionens ordförande. □

Göteborg ville undvika upphandling

När Göteborgs kommun skulle köpa verktygsmaskiner till det industritekniska programmet på en gymnasieskola vände man sig direkt till ett visst företag. Enligt kommunen fanns det ingen annan som kunde leverera likvärdig utrustning av ett visst fabrikat.

- Enligt lagen om offentlig upphandling är det som regel inte tillåtet att begränsa urvalet i en upphandling till ett visst varumärke eller fabrikat. De maskiner som kommunen ville köpa finns dessutom hos återförsäljare över hela Europa. Även andra företag borde i så fall ha kunnat komma ifråga för anbudsgivning, säger Lennart Palm, ledamot av kommissionen.

Efter Konkurrenskommissionens utredning har kommunen dock backat och angivit att avtal inte kommer att ingås på sätt som det först var tänkt. □

Fakta: Konkurrenskommissionen

Det görs många fel när kommuner, myndigheter och landsting upphandlar varor och tjänster. Oavsett om det offentliga gör fel av brist på kunskap, eller för att man vill handla med ett visst företag snedvrids konkurrensen och vissa företag gynnas på bekostnad av andra. För att komma tillrätta med problemen inrättade Den Nya Valfärden 1994 den oberoende expertgruppen Konkurrenskommissionen för att bevaka och uppmärksamma snedvridning av

konkurrens med offentliga medel. Sedan starten har över 800 utredningar genomförts. Konkurrenskommissionen har genom åren varit drivande i flera lagändringsförslag för att på olika sätt förbättra företagarklimatet, men mycket återstår att göra. Bland annat driver Konkurrenskommissionen frågan om att beslut i kommunala bolag ska gå att överklaga samt att kommunalt domstolstrots motverkas genom kraftfulla sanktioner i särskild lagstiftning.

Konkurrenskommissionens ledamöter är:

Inger Ridderstrand-Linderoth (ordförande), tidigare stadsjurist, Stockholms Stad

Per Eklund, tidigare hovrättsråd samt statsstödsexpert

Patrik Engellau, ordförande tankesmedjan Den Nya Valfärden

Erik Nerep, professor i handelsrätt vid Handelshögskolan i Stockholm

Lennart Palm, tidigare VD, Näringslivets regelnämnd

Lennart Göranson, tidigare ställföreträdande generaldirektör vid Konkurrensverket

Föredragande i kommissionen är **Pär Cronhult**, chefjurist vid Den Nya Valfärden.

Vill du veta mer eller anmäla ett ärende?

Kontakta Pär Cronhult. Konkurrenskommissionen tar inte betalt för sina utredningar och som anmälare kan du givetvis vara anonym.

Konkurrenskommissionen
Box 5625
114 86 Stockholm
Tfn: 08-545 038 18
www.dnv.se
E-mail: kko@dnv.se

Prao i politiken

NYLIGEN FICK JAG FRÅGAN av en radiojournalist vad politiker egentligen är bra på och vad de skulle kunna tillföra på hög nivå i näringslivet efter att de lämnat, eller kanske mer realistiskt, tvingats bort från sina jobb i politiken. Hopplös fråga att svara på eftersom vi har så många - alldeles för många politiker - och en hel del förmodligen inte har mer att tillföra en företagsledning än vilken slumpmässigt vald person som helst. Dvs ganska lite.

Ett problem för näringslivet och samhället i stort är att de flesta politiker har för ensidiga referensramar, eftersom de många gånger inte gjort något annat än arbetat med politik eller politiken väldigt närstående organisationer. Det behöver inte betyda att de är korkade. Ofta kan politiker väldigt mycket om politik, men det hjälper dem inte alltid att förstå omvärlden så att de konstruktivt kan bidra till utformandet av reformer, regler och skatter, vilket är en av deras huvuduppgifter i rollen som politiker.

En företagare i musikbranschen, hörde av sig till mig under hösten och undrade om jag kunde hjälpa till att förklara (för politiker) hur kontrollbalansräkningar funkar och varför det skulle kunna vara en poäng att nu under pandemin ge drabbade företag längre tid på sig än åtta månader att återställa sitt aktiekapital och på så sätt undvika onödiga likvidationer. En intressant idé, som inte skulle behöva kosta skatbetalarna speciellt mycket även om den måste ställas mot skyddet för fordringsägarna innan den genomförs. Alldeles oavsett kräver den att det finns politiker som vet vad en kontrollbalansräkning är och varför reglerna finns.

Som i alla sammanhang finns det givetvis stjärnor också i politiken. Smarta, ambitiösa personer som hade kunnat bli framgångsrika var som helst. De personer som är riktigt bra i politiken oavsett om de varit folkvalda eller jobbat mer bakom kulisserna som tjänstemän, är ofta bra även i andra sammanhang. Lite på samma sätt som med råvaror och matlagning. Receptet spelar mindre roll så länge råvaran är av god kvalitet.

Andra sektorer generellt, inte bara näringslivet, kan ha nytta av dessa personers erfarenhet av politiskt beslutsfattande. Många politiska stjärnor har ett genuint samhällsintresse, förstår komplexa beslutssituationer där många olika aspekter behöver vägas in, har hög arbetskapacitet, breda kontaktnät, formulerar sig träffsäkert i tal och skrift och har god analysförmåga.

Maria Rankka.

För företag är det livsviktigt att förstå hur politiska beslut kan slå mot deras verksamhet och i vissa fall också försöka påverka politiken i rätt riktning. Många företag existerar på hårt reglerade marknader eller har i huvudsak offentliga kunder, vilket gör beroendet av politiska beslut stort. Ofta reagerar företag alldeles för sent

» Receptet spelar mindre roll så länge råvaran är av god kvalitet «

när en regel eller skatt håller på att ställa till det. Då kan personer som på riktigt vet hur besluten fattas och när man behöver vara aktiv för att påverka fylla en funktion.

Det bästa vore förstås om fler politiker hade jobbat på olika nivåer i näringslivet innan de blev politiker och kunde ta med sig de erfarenheterna in i de politiska förhandlingarna, snarare än tvärtom.

Tyvärr är jag ganska pessimistisk till

politikens förmåga att locka duktiga personer som redan kommit en bit på väg i sin karriär i näringslivet eller som entreprenörer. Det handlar inte primärt om att ersättningsarna skulle vara för låga, utan att kulturen inte känns tillräckligt lockande. Därför behöver vi på kort sikt hitta andra sätt att öka förståelsen mellan politik och näringsliv. Politikerprao skulle kunna vara ett förslag. Inte något futtigt studiebesök med kaffe och mazarin, utan ett riktigt arbetsläger på några veckor där politiker ges en chans att förstå alla de utmaningar som även framgångsrika företag ställs inför i stort och smått. Det stora problemet är inte att vi har för få politiker i näringslivet, utan för få företagare i politiken. □

Maria Rankka

Grundare av laboratorieföretaget ABC-labs, ledamot i flera företagsstyrelser och tidigare vd för Stockholms Handelskammare

Avtal för miljonbelopp utan upphandling

Skånetrafiken betalar mångmiljonbelopp i ett 16 år gammalt avtal som aldrig upphandlats.

Region Skåne har genom Skånetrafiken enbart under de senaste sex åren betalat ut omkring fyra miljoner kronor i olika avgifter direkt till ett privat företag. Betalningarna påstås ha sin grund i ett icke konkurrensupphandlat licensavtal från 2003 om webbaserad fordonsinformation.

- Det totala värdet kan uppskattas till omkring 10 miljoner kronor. Även konkurrerande företag skulle därför ha givits möjlighet att vara med och lämna anbud. Eftersom så inte skett och Skånetrafiken fortsatt tillämpa ett vid det här laget mer än 16-årigt avtal fann Konkurrenskommissionen anledning att rikta kritik mot Region Skåne som på detta sätt snedvridit konkurrensförutsättningarna, säger Lennart Göranson, ledamot av kommissionen. □

Lennart Göranson

Hultsfred försöker undvika offentlig upphandling

Hultsfreds kommun skulle köpa verkstadsutbildning för 10 miljoner kronor strid mot lagen. När Hultsfreds kommun skulle köpa utbildningsplatser till det verkstadstekniska programmet på en gymnasieskola vände man sig direkt till ett visst företag.

Enligt kommunen var det "sedvanligt att direktupphandla (oavsett värde) tjänster som inte lämpar att konkurrensutsättas", även om det inte fanns något uttryckligt lagstöd för detta.

- Till skillnad från vad kommunen verkar tro kan emellertid sedvana inte medge undantag från bestämmelserna om offentlig upphandling och kravet på att en upphandling ska annonseras. Efter Konkurrenskommissionens utredning har kommunen backat och istället angivit att en ny upphandling ska genomföras, säger Per Eklund, ledamot av kommissionen. □

Per Eklund

Sundbyberg köper städning utanför lagen

När Sundbybergs kommuns tidigare upphandlade städavtal för de kommunala skolorna och förskolorna löpte ut i maj 2018 valde kommunen att fortsätta köpa dessa tjänster direkt från det anlitade städföretaget.

Detta pågår fortfarande och kommunen betalar för närvarande (i november 2020) mer än 1,4 miljoner kronor per månad för icke upphandlande städtjänster. Lagen om offentlig upphandling är tydlig med att avtal av den här typen ska upphandlas med viss regelbundenhet så att alla företag får vara med och lämna anbud på lika villkor. Avtal ska normalt inte löpa längre än fyra år och avtal som har löpt ut kan inte förlängas utan ny upphandling.

- Bestämmelserna om offentlig upphandling syftar bland annat till att ta tillvara konkurrensen och att motverka korruption säger Lennart Palm, ledamot av kommissionen.

Förvaltningsrätten i Stockholm har i dom konstaterat att kommunen brutit mot lagen. Eftersom skolstädning ansågs vara viktigt för människors hälsa, särskilt nu i coronatider, beslutade dock domstolen att städningen får fortsätta året ut. Kommunen kommer istället att tvingas betala upphandlingsskadeavgift, som är ett slags böter, till ett belopp som kan uppgå till mer än en miljon kronor. □

Kommuner skattefinansierar olagligen flyg

Karlstad och Jönköping skattefinansierade olagligen Frankfurtflyget med över 90 miljoner kronor. Karlstads kommun och Region Värmland har skattefinansierat flyglinjen Karlstad-Jönköping-Frankfurt tillsammans med Jönköpings kommun, innebärande ett beslutat flyglinjestöd på totalt 95,2 miljoner kronor.

Det innebär att varje flygresenär har subventionerats med 856 kronor enkel resa till eller från Karlstad Airport. Lagstiftningen på området är väldigt tydlig. Kommunerna får överhuvudtaget inte använda skattepengar till sådant. Kammarrätten i Göteborg har därför beslutat underkänna finansieringen som direkt lagstridig. Skattesubventionerad flygtrafik av detta slag får enbart förekomma undantagsvis, på avlägsna destinationer som i princip saknar alternativa trafikmöjligheter. Subventionerna ska i så fall finansieras av staten genom Trafikverket. Kommunerna får däremot inte använda sina skattepengar till att subventionera flygresenärer, konstaterade Konkurrenskommissionen som riktade allvarlig kritik mot regionen och de berörda kommunerna. - Genom stödet har konkurrensen för icke subventionerad flygtrafik kommit att snedvridas, säger Inger Ridderstrand Linderoth som är kommissionens ordförande. Ett flygbolag som trafikerat Karlstad och Jönköping i reguljär linjetrafik till Stockholm har bland annat slagits ut och gått i konkurs. □

Inger Ridderstrand Linderoth

Företagarombudsmannen

Förebygg med rätt åtgärder

Den eskalerande brottsligheten oroar många svenskar. Företagarombudsmannen vid Den Nya Valfärden, Adam Rydström, menar att brottsligheten går att förebygga med rätt åtgärder.

Du har länge pratat om brottslighet som en av de viktigaste frågorna för företagare. Varför är denna fråga ständigt aktuell?

Undersökningar visar att nästan sex av tio företag utsatts för brott under de senaste två åren. Ungefär hälften av företagen spår att brottsligheten kommer att öka i framtiden och var tionde företagare har övervägt att lägga ned verksamheten till följd av brottslighet. Och det är inte bara i rollen som näringsidkare som oron breder ut sig.

Oron över utvecklingen drabbar även den personliga trygghetskänslan och får många att fråga sig om de överhuvudtaget kommer att kunna bo kvar i Sverige i framtiden. Denna känsla av hopplöshet är extremt oroväckande.

Att brottsligheten ökar har varit känt länge. Vad gör politikerna?

Regeringen har förvisso presenterat ett ambitiöst 34-punktsprogram för att bekämpa brottsligheten, men politiska förslag behöver alltid utredas, vilket leder till extremt långa ledtider. Det finns heller ingen garanti för att förslagen blir verklighet.

Det är inte ovanligt att utredningar begravs eller leder till ännu fler utredningar i syfte att skjuta upp beslutsprocessen till nästa mandatperiod. Och med det udda regeringssamarbete vi har idag kan det också finnas ett motstånd till att hitta lösningar, inte minst inom det politikområde som påverkar brottsligheten allra mest på lång sikt.

Vilket politikområde syftar du på?

Det har länge varit känt att personer med utrikes bakgrund är överrepresenterade som gärningsmän i brottsstatistiken. I en rapport som Den Nya Valfärden och Det Goda Samhället släppte förra året framkommer det att majoriteten våldsbrott i Sverige begås av människor med utrikes bakgrund.

Det finns således ett klart och tydligt samband mellan antalet brott och invand-

ringen, särskilt från vissa regioner i världen. Det går förstås att resonera kring varför det ligger till på det här sättet, men den kausalitet som ofta förklaras med sociala faktorer är inte så relevant som man kan tro vid första anblick.

Man kan diskutera i oändlighet över vilka faktorer som orsakar kriminalitet bland vissa grupper, men det överskuggas av det enkla faktumet att en person som befinner sig utomlands inte kan våldta, mörda, råna eller snatta i Sverige. En person som befinner sig i Bagdad kan inte begå ett brott i Borlänge. Och det är inte en personlig åsiktssyftning utan en beskrivning av hur naturlagarna fungerar.

Varför pratar inte politikerna om denna kausalitet?

Majoriteten av riksdagspartierna har länge bävat för en diskussion om detta faktum, vilket inte är så förvånande. Om politikerna erkände att migrationspolitiken leder till mer brottslighet så hade befolkningen kanske börjat utkräva politiskt ansvar för den eskalerande våldsvågen. Det är antagligen därför politikerna försöker frikoppla debatten om migrationspolitiken från debatten om hårdare straff och fler poliser.

Men skulle inte brotten minska om man bara införde högre straff?

Hårdare straff är förvisso viktiga och nödvändiga av många skäl, men hårda straffsatser erbjuder föga tröst för brottsoffer som tvingas leva med fysiska och psykiska men för resten av livet.

En politik som förhindrar att brott sker är därför alltid att föredra framför en politik som bara fokuserar på att bestraffa gärningsmannen efter att brottet skett.

En brottsbekämpningspolitik värd namnet måste börja med det förebyggande arbetet, och det innebär att Sverige måste tillämpa en extremt stram migrationspolitik.

Politikerna har börjat fokusera på de kriminella gängen, men enligt dig så är detta inte tillräckligt?

Under året som gått har gängkriminaliteten hamnat i fokus, inte minst på grund av återkommande skottlossningar och uppgörelser på öppen gata. Gängens våld och bombdåd drabbar oskyldiga och skapar en otrygghet, inte minst i utanförskapsområden. Gängen trakasserar företagare, stjälar, vandaliserar och kräver beskyddarpengar. Men fokuseringen på den gängrelaterade brottsligheten kan ändå vara en avledning av uppmärksamheten från de stora problemen.

Det finns många grova brott som leder till ett enormt lidande, men dessa företeelser behöver

inte ha ett dugg att göra med kriminella gäng. För oavsett om gärningsmännen har anknytning till gäng, via lojalitets- eller familjeband, så behöver inte gärningen i sig vara sanktionerad av någon gängledare.

För polisen är det såklart lättare att kartlägga och sätta dit en gängledare snarare än att försöka förhindra rasistiskt motiverade förnedringsrånare, men det går att ifrågasätta i vilken mån skjutna gängmedlemmar ska få ta utredningsresurser från brott som utförs mot laglydiga medborgare.

Om svenska folket börjar tro att allt löser sig om man bryter upp gängens organisation så har folket blivit vilselett. Det finns oerhört många människor som begår brott utan att tillhöra gäng. Polis och rättssväsande måste därför få resurser, lagrum och verktyg att bekämpa alla brottslingar, oavsett om de tillhör gäng eller inte.

I debatten pratas det om att allt fler ungdomar begår brott. Hur får man bukt med det problemet?

En rättsprincip som värnas i västerländska demokratier är tanken om att det bara är individen som ska straffas för en begången gärning. Men tyvärr så kan även denna princip behöva överges i takt med att familjenätverk och klaner i högre grad stöttar och uppmuntrar brott.

Det är vanligt att föräldrar till kriminella barn nekar hjälp från socialtjänsten. Socialsekreterare vittnar om hur föräldrarna motarbetar dem och inte vill erkänna att deras barn begår brott.

I många kulturer är kollektivet allt och eftersom de kollektiva incitamenten uppenbarligen är så pass starka så bör kollektiva bestraffningar få stor effekt. Om ett barn kastar sten på blåljuspersonal eller förnedringsrånar på stan så bör samtliga bidrag till familjen frysas. Det borde göra familjerna delaktiga i arbetet att hålla barnet på rätt sida lagen. □

Företagarombudsmannen vid Den Nya Valfärden, Adam Rydström.

Krönika

Dan Korn: Tänk efter

Dan Korn. Foto: Mats Edman

DEN AMERIKANSKE EKONOMEN OCH samhällsdebattören Thomas Sowell, som nyligen fyllde nittio år, beskriver hur han som ung student undervisades av professor Arthur Smithies, känd som en duktig forskare, men urdålig lärare. Han talade – föreläste vore fel ord – tankspritt och kunde ibland avbryta sig och se drömmande ut genom fönstret. Men det han lärde ut satt i minnet. Och framför allt lärde han sina elever att tänka i mer än ett steg. Ofta presenterades idéer som verkade så bra och som visade så goda resultat i första steget, men Smithies lärde eleverna att dra ut den logiska konsekvensen i ytterligare några steg. Då visade det sig ofta det som verkade så bra var mindre lyckat, ibland förfärligt. Detta lärde Sowell att många politiska idéer som fått dåliga följderna skapats av människor med de bästa föresatser, men de borde ha tänkt i mer än ett steg. Att tänka är något man kan lära sig. Många av oss kan gå genom hela livet utan att tänka en tanke i flera steg och tänka på tankens yttersta konsekvenser om den omsattes till handling.

Inspirerad av den gamle kyrkofadern Augustinus skilde filosofen Hannah Arendt på vita activa och vita contemplativa, det vill säga ett aktivt liv och ett eftertänksamt liv. Den som enbart lever ett aktivt liv, men utan eftertanke, lär knappast tänka på skillnaden. Båda dessa liv är alltså definierade av de eftertänksamma. Ty den eftertänksamme måste också vara aktiv, det vill säga

arbeta och utföra allt det andra vi måste i våra liv, men den aktive behöver inte vara eftertänksam. Men det skulle inte skada om åtminstone de som har ambitionen att styra och påverka också andras liv vore eftertänksamma. Det värsta exemplet som jag vet på någon som tänkt enbart i ett steg och som med de bästa föresatser för att hjälpa sina medmänniskor orsakade förfärliga tragedier, är den spanske biskopen Bartolomé de Las Casas, som 1502 tillsammans med sin far utvandrade från Spanien till den karibiska ön Hispaniola. Han upprördes över spanjorernas förslavande av och tortyr mot indianerna i Amerika och skrev flera på sin tid mycket uppmärksammade böcker om detta. Han lyckades få den spanske kungen med sig på sin sida och 1542 utfärdade kungen nya lagar för att indianerna skulle behandlas väl. De som förslavats skulle frigges och andra former av tvångsarbete förbjöds. Men någon måste ju utföra arbetena på de plantager som anlagts och eftersom varken indianer eller spanjorer var intresserade av att arbeta där kom Las Casas på att man kunde importera slavar från Afrika. Detta hade portugiser redan börjat med i Brasilien, men det visste inte Las Casas. Det var hans förslag som blev startskottet för den tragiska slavhandeln över Atlanten, som under flera århundraden innebar att över tio miljoner människor förslavades och flera miljoner dog. Las Casas ångrade sig så småningom och argu-

menterade mot alla former av slaveri, men då var det för sent. I vår tid har många människor argumenterat för ett mångkulturellt samhälle som om det enbart handlade om en sorts underhållningsvärde för tråkiga européer, vars trista kultur behöver friskas upp. Den brittiske författaren Douglas Murray menar att i botten finns ett hat mot den västerländska civilisationen. Det tror jag med, men jag är också övertygad om att om människor tänkt i mer än ett led hade de insett att de hela tiden utgår från att den västerländska civilisationen är så stark att den överlever det mångkulturella samhället, att man bara tänkt sig lite klatschiga färglickar för att förgylla tristessen och aldrig föreställt sig negativa baksidor i form av våld, kulturkrockar, kriminalitet och terrorangrepp. Vad människorna som aktivt arbetat för det mångkulturella samhället absolut inte tänkte sig var att den västerländska civilisationen skulle bli mer uppskattad när den blev hotad. Inte heller tänkte väl terroristen som mördade den franske läraren Paty att resultatet skulle bli att hela landet tapetserades med skämtteckningar av just det slag han inte ville se. □

Dan Korn
folklivsskildrare, författare, fotograf och samhällsdebattör

handahåller verksamhetssystem och som rimligen kunnat vara intresserade av att komma ifråga för att lämna anbud. Konkurrenskommissionen fann därför anledning att rikta kritik mot Region Blekinge för att ha snedvridit konkurrensförutsättningarna säger Lennart Palm, ledamot av kommissionen. □

Lennart Palm

Direktupphandling för 8 miljoner kronor

Det hade under längre tid varit känt att dämnet i Änghultasjön var i mycket dåligt skick och riskerade att haverera. Redan i januari 2019 konstaterades brister som borde åtgärdas akut.

Någon annonserad upphandling hanns dock inte med utan Uppvidinge kommun tecknade avtal direkt med ett byggföretag som tidigare inspekterat anläggningen. Kontraktet tecknades dock först i slutet av augusti 2019, mer än sju månader efter det att det akuta renoveringsbehovet konstaterats. - Bestämmelserna om offentlig upphandling syftar bland annat till att ta tillvara konkurrensen och att motverka korruption. Direktupphandling kan endast komma ifråga vid sådan synnerlig brådska att det inte finns tid för ett ordinarie annonserat upphandlingsförfarande. Räknat från januari 2019, har det funnits gott om tid för kommunen att hinna genomföra ett ordinarie upphandlingsförfarande. Konkurrenskommissionen fann därför anledning att rikta kritik mot kommunen säger Lennart Palm, ledamot av Konkurrenskommissionen. □

Stockholm tvingas betala avgift efter dom

Förvaltningsrätten i Stockholm har i dom konstaterat att kommunen brutit mot lagen.

Eftersom skolstädning ansågs vara viktigt för människors hälsa, särskilt nu i coronatider, beslutade dock domstolen att städningen får fortsätta året ut. Kommunen kommer istället att tvingas betala upphandlingsskadeavgift, som är ett slags böter, till ett belopp som kan uppgå till mer än en miljon kronor. □

Kommun lurade företag om överklagandetiden

När en förlorande anbudsgivare ville se beslutsunderlaget i en nyligen avslutad busstrafikupphandling kunde handlingarna inte lämnas ut på en gång.

Piteå kommun anvisade istället en förlängd tidsfrist som anbudsgivarna hade på sig att överklaga upphandlingsbeslutet till domstol. När anbudsgivaren senare överklagade i enlighet med denna anvisning yttrade sig kommunen till kammarrätten med inbörd att överklagandet hade kommit in för sent. Det skulle därmed rätteligen avvisas, vilket även skedde med rättsförlust för den klagande anbudsgivaren. Enligt en allmän s.k. tillitsprincip för offentlig förvaltning ska enskilda och företag kunna förlita sig på myndigheternas anvisningar. - Enligt Konkurrenskommissionen är det anmärkningsvärt att kommunen först lämnat vilseledande anvisning och sedan åberopat denna för att hindra upphandlingens prövning i domstol. Kommissionen fann därför anledning att rikta allvarlig kritik mot kommunen säger Per Eklund, ledamot av kommissionen. □

Köpte IT-tjänster i strid mot lagen

När Region Blekinge skulle köpa ett verksamhetssystem för måltidsplanering vände man sig direkt till ett visst företag, utan upphandling.

Man hänvisade till en egenhändigt genomförd "marknadsanalys" som ska ha visat att detta var det företag som kan leverera enligt landstingets behov. Enligt lagen

om offentlig upphandling ska upphandling som regel dock ske i ett annonserat förfarande. Detta kan inte sättas åt sidan genom egenhändiga marknadsundersökningar utan själva annonseringen är den signal som grundlägger en fungerande konkurrens. Även om regionen tror sig veta att ett visst företag är ensamt på marknaden medger detta således inte undantag från kravet på annonserad upphandling. Såvitt kunnat utredas finns det även andra leverantörer i Sverige och inom EU som till-

Likvärdighet eller kunskap?

Inger Enkvist är professor emerita i spanska vid Lunds universitet. Hon har deltagit i den internationella och särskilt den svenska debatten om skolan i årtionden och skrivit åtskilliga uppmärksammade böcker. Hon är kritisk, för att inte säga förtvivlad, över de pedagogiska idéer som fått fäste i Sverige, ofta efter att de utvecklats och misslyckats i USA.

I våras kom en statlig utredning (SOU 2020:28) om hur den svenska skolan skulle bli mer "likvärdig". Är den inte likvärdig i bemärkelsen att alla elever behandlas lika? Faktum är att i valet mellan likvärdighet och god utbildning har den svenska utbildningspolitiken satt jämlikheten framför kunskaperna sedan grundskolan infördes 1962. Det står inskrivet i styrdokumentet att skolan ska vara kompensatorisk, varmed avses att den ska utjämna de skillnader i kunskaper och färdigheter som finns mellan elever från olika hemförhållanden, inte att alla ska lära sig så mycket de kan.

Sverige har alltså hållit på med det i över femtio år? Har vi lyckats?
OECD:s genomgång av svensk utbildning år 2015, Improving schools in Sweden, säger att när man jämför med liknande länder är Sveriges problem inte större skillnad mellan skolor, utan att alla elever, oavsett familjebakgrund och läggning för skolarbete, presterar sämre än man kan vänta sig.

Du menar att vi har åstadkommit likvärdighet på bekostnad av kunskaperna?

Men det är väl precis vad som eftersträfvats enligt vad du sa nyss?
De riksdagsmän som tog beslutet trodde nog att kunskaperna skulle komma av sig själva. Sverige bortser från landets och de duktiga elevernas behov och det ser vi numera konsekvenserna av. Man kan ställa sig frågan om det över huvud taget går att genom skolans åtgärder utjämna olikheter som har uppstått utanför skolan.
Den frågan är lite som en rak höger mot tankarna bakom den svenska skolpolitiken. I likvärdighetsutredningen från i våras finns flera förslag om nya, skarpa åtgärder för att styra elevfördelningen så att det blir en jämnare blandning mellan skolorna, till exempel att skolvalet ska administreras av staten.
Vad det handlar om är i grunden hur man ska få ofta omotiverade barn från utanförskapsområden att integreras i det svenska skolsystemet. Det kan fungera under speciella omständigheter, till exempel om man placerar ambitiösa utanförskaps elever i en väl fungerade klass och ser till att de nya eleverna bara är en eller två per klass och anpassar sig till gruppen.

Men nu finns det ju planer i Trollhättan att börja bussa barn från utanförskapsområdet Kronogården till bättre fungerande skolor?
Vi vet inte än om det blir något av de idéerna. Erfarenheter från USA, där man på 1970-talet under ett antal år prövade bussning, manar inte till efterföljd. I USA väckte förslaget starkt motstånd, resultatet ansågs vara ett misslyckande, försöket lades ner efter något år, och ingen har sedan velat återuppta det.

Att man avbröt projektet i USA berodde väl på att föräldrarna på båda sidor protesterade? Skulle motsvarande protester stoppa ett svenskt försök med bussning?
Att förslaget överhuvudtaget tas upp, måste betyda att man inte känner till resultatet i USA. Det kan också hända att mentaliteten i Sverige är annorlunda. Dagens föräldrar kanske inte tror sig ha rätt att begära att deras barn ska få en viss nivå på sin utbildning utan accepterar att se skolan som en del av den sociala ingenjörskonsten. De

som är skolbarnsföräldrar idag har under hela sitt liv fått ta del av budskap om behovet av likvärdighet och nödvändigheten att motverka segregation. Vi har producerat årskull efter årskull av lärare som fått starka doser av ideologisk påverkan men inte alltid en stark bas av ämneskunskaper. För övrigt har politiseringen i Sverige gått längre än de flesta förstår. Den kläs alltid i tilltalande och oskyldiga fraser om jämlikhet och solidaritet och om nödvändigheten att hjälpa de svaga. Men ofta är det oklart vad sådant betyder. Det är skillnad på dem som är svaga därför att de exempelvis är dyslektiker och dem som kan framstå som svaga för att de vägrar att inordna sig. □

Inger Enkvist, professor emerita i spanska vid Lunds universitet.

Regeringen Löfven — en skvader

Vår regering är en Skvader. Ni, vet det otympliga fantasidjuret där framdelen är en hare och bakdelen en tjäder. Ni kanske har sett **Halvar Frisendahls** berömda målning.

Vår regering har en socialistisk framdel och en nyliberal bakdel. Och om man ska vara petnoga ett grönt ben och en illröd arm på det.
Detta märkliga djur har nu ömsom flaxat ömsom hoppat fram i regeringsställning i två års tid. Det borde inte gå men ändå går det alldeles utmärkt eftersom "oppositionen" är ett lika omöjligt fantasifoster det – bestående av en marknadsliberal, kosmopolitisk främända och en värdekonserverativ, nationalistisk rumpa, plus ett par kristna änglavingar.
Många hoppas att det ena odjuret ska äta upp det andra efter nästa val men så blir det inte med mindre än att nåt av småpartier-na halkar ur Riksdagen och det är mycket ovanligt, rent statistiskt sett, så inget ni ska sätta ert hopp till.
Om inte M, SD och KD får 51% av rösterna kommer **Stefan Löfvens** skvader att halta vidare.
Och den som vill veta hur svårt den trojkan kommer att ha att samsas behöver bara titta på valfri, tevesänd partiledardebatt. När **Jimmie** talar står **Ulf** och **Ebba** som fastfrusna av skräck. De vågar inte nicka instämmande även om man förstår att de håller med till hundra procent. För tänk om kame-

ran fångar dem på en olycklig inklippsbild?! En där det ser ut som att de håller med sin framtida samarbetspartner (!). Ajaj. Nä, det vore katastrof. Så, det gäller att stå där och glo och se helt nollställd ut, medan stackars **Nergårds-Jimmie** svettas och vändas och undrar varför de är såna kompisar i kulisserna men aldrig när det verkligen gäller?
"Vi fikade ju ihop igår...?"
Sen vet ju alla hur det kommer att bli i slutändan – oavsett. Vid en eventuell valseger kommer KD att banga att ingå i en minoritetsregering med stöd av de fruktansvärda nazisterna i SD. Ja, kanske inte nazister, men typ nazister (man ska inte underskatta KD:s gudfruktiga falang). Ganska många moderater kommer nog också att kvickna till ur den konservativa psykosens när det väl gäller och säga att:
"Nja, se en regering som stöder sig på SD, det kan vi nog inte ha."
Och så vinner Skvadern Löfven igen.
Och **Annie** kan jubla: "Avanti! Cari amici!"
Sen blir det fyra år till av kulturell och intellektuell lucköppning med Stefan Löfven och hans sidekick **Morgan "Igor" Johansson**. Saker de inte såg komma. Saker de inte tänkt på, som **Peter Dalles** enfaldi-

ge uppfinnare i "Lorry". Skepp o'hoj! Isberg föröver! Se upp! Bumeranger vänder! Vi får den i nacken! Pang! Oj... var kom den ifrån?! Myndigheter infiltrerade av kriminella klaner, Nigeriansk maffia etablerar sig i Örkelljunga... vad är det som händer?!?!?
Det kommer att bli många fantastiska tidningsrubriker framöver.
Olof Palme då?
Vad skulle han ha sagt om han levat?
Oklart, men han sa i alla fall så här när han utfrågades i SVT av journalisterna **Göran Rosenberg** och **Christer Peterson** inför valet 1982:
"Det nya i Sverige är att vi fått in den internationella brottsligheten... och det har fått mig att tänka om."
Nittonhundraåttiofem alltså.
Det är ett tag sen. Och Palme såg det alltså komma då. Löfven ser det inte nu. Decennier senare. Eller, tja... det är klart han ser men han ljuger. Morgan Johansson ljuger också. Och **Damberg** och **Ygeman**. "Det fanns inga säkra rum!", "Löfven visste inget om läckan på Transportstyrelsen!", "60 000 till 80 000 ska ut!", "Aldrig har vi haft så många poliser som nu!"
Och de kommer att få fortsätta hållas med

Jens Ganman

sitt ljugande så länge "oppositionen" envisas med att fronta revolutionen med förvuxna elevrådsordföranden och perky Instagram-tjejer. Ja, det där sista var säkert både elakt och nedsättande och sexistiskt och kränkande... men det är ju så.

Ni vet att jag har rätt. □

Jens Ganman
musiker, författare, aktivist

Appell till Sveriges kommuner - protestera!

I september släppte den parlamentariska Migrationskommittén sitt betänkande En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54). Kommittén lade där fram sina förslag till utformning av den framtida svenska migrationspolitiken. Kommitténs förslag bedöms få ungefär samma effekt på antalet asylsökande som den tillfälliga lagen, som varit i kraft sedan sommaren 2016 haft. Konsekvensen blir att Sverige även i fortsättningen tar emot långt fler migranter än vad vi mäktar med. Detta får inte hända. Det är regering och riksdag som bestämmer invandringspolitiken, men det är kommunerna som blir sittande med notan. Redan före coronapandemins utbrott redovisade 60 av landets 290 kommuner underskott med skattehöjningar som enda utväg. Det är kommunerna som tvingas ordna bostad, skola och äldreboenden. Det är kommunerna som behöver hantera de sociala problemen, arbetslösheten, bidrags-

beroendet och brottsligheten. Regeringen skickade ut Migrationskommitténs betänkande på remiss till enbart 30 av Sveriges 290 kommuner. Det finns dock inga hinder för övriga kommuner att skriva egna remissvar med synpunkter på förslagen. Den Nya Valfärden uppmanar samtliga kommuner att göra detta. Kommunerna är sista anhalten för migranterna och det är kommunerna som får ta de största konsekvenserna av rikspolitikernas beslut i migrationspolitiken. Nedan har Den Nya Valfärden listat krav som vi bedömer skulle vara enkla, praktiska och möjliga att verkställa med kort varsel. Inga internationella överenskommelser behöver brytas eller ändras. Ni får gärna använda er av dessa förslag när ni formulerar och skickar in era svar till regeringen senast 7 december. (Vår uppmaning är sen, men så småningom remitteras tilläggsförslag från S och MP i samma ärende.) □

- Personer som söker asyl i Sverige, trots att de på vägen till Sverige passerat säkra länder, och/eller länder som omfattas av Dublinförordningen, avvisas direkt vid gränskontrollen omgående till det säkra land de närmast kom ifrån eller det land som följer av Dublinförordningen.
- Personer som tagit sig förbi gränskontroll och söker asyl i Sverige ska också avvisas till det första säkra land, eller det land som följer av Dublinförordningen. Om sådant land inte kan identifieras eller, i strid med folkrätten eller Dublinförordningen, inte tar emot den asylsökande avvisas denne i stället till säkert land Sverige har avtal med att ta emot sådana personer. Denna asylprocess ska ta maximalt 48 timmar. Ett EU-land betraktas alltid som ett säkert land.
- Möjligheten till anhöriginvandring begränsas till att endast avse personer som dokumenterat och med marginal kan försörja sina anhöriga. Om försörjningsförmågan upphör ska rätten att för den anhörige att vistas i Sverige upphöra.
- Kvotflyktingar tas inte emot av Sverige tills vidare.
- Det ska vara brottsligt att vistas illegalt i Sverige och fängelse ska finnas i straffskalan för brottet.
- Utlänningar som begår brott i Sverige och som döms till fängelse ska alltid utvisas och för alla brott med mer än 5 år i straffskalan ska det gälla livsvarigt.
- Utlänningar som döms till fängelse ska som huvudregel avtjäna straffet i fängelse endera i hemlandet eller i annat utländskt fängelse som Sverige upphandlat.
- Arbets- och uppehållstillstånd till medborgare utanför EU ges endast till personer med en i förväg dokumenterad inkomst och årligen i efterhand bekräftad inkomst motsvarande medelinkomsten i Sverige.

Bloggen

DET GODA SAMHÄLLET

Debattsajten detgodasamhallet.com har växt fram ur Stiftelsen Den Nya Valfärden och är nu inne på sitt sjätte år. Sajten har över 9 miljoner årliga visningar. Nedan en krönika från en våra återkommande skribenter.

JAN-OLOF SANDGREN: ”Så här i Coronatider...”

Mötte en bekant häromdan, som inför min utsträckta hand fick något generat i blicken. Efter några urskuldande ord om ”Coronatider” blev det i alla fall ett handslag, fast lite ängsligare och kraftlösare än jag var van vid. Vi klev in på en folktom pub för att ta en öl. Ett tjugotal TV-skärmar i taket visade europeisk ligafotboll, som en påminnelse om de horder av ölbrusiga alfahannar som normalt brukar frekventera stället – och än en gång kom samtalet in på ”Coronatider”. Vi fick en instämmande blick från bartendern.

”Så här i Coronatider...” har på kort tid etablerat sig som ett av de vanligaste sätten att inleda en mening. Plötsligt har vi något gemensamt. Som vädret en regnig tisdag i oktober. Anledningen till att jag hatar ordet ”Coronatider” är att det låter så ”normalt”. Ungefär som ”Sommartider”, ”Deklarations-tider” eller ”Förkylningstider” – vilka återkommer med jämna mellanrum beroende på årstiden. En Julkalender för några år sen hette ”Trolltider” och det låter ju mysigt. Det undantagstillstånd som nu råder i världen, är varken normalt eller mysigt. Det är extremt, exceptionellt och unikt i världs-

historien. Kanske åtgärderna är motiverade, kanske inte (det är svårt att avgöra för en lekman). Jag utesluter inte att åtgärderna räddat människoliv. Samtidigt är det lite oroande hur snabbt vi vänjer oss vid företeelser som tidigare bara fanns i det hemska Sovjetunionen; utgångsförbud, reseförbud, mötesförbud, husarrest etc. I uttrycket ”Så här i Coronatider...” ligger en antydning att det kan hända igen. Nästa gång myndigheterna väljer att stänga in oss kanske det inte handlar om virus, utan om social oro, våld på gatorna eller krav på politiska reformer. Som konspirationsteoretiker utgår jag från

att det inte bara finns ett virus – utan också en nyfikenhet bland politiker hur långt man kan inskränka folks frihet, utan att det blir motreaktioner. Coronakrisen kan (bland mycket annat) tjäna som generalrepetition för en gradvis nedmontering av demokratin. De undantagslagar som gäller...”så här i Coronatider”, har varit mer flexibla när det gäller mångkulturen. Mediernas dom är hård mot alla som åkte på skidsemester och svenskar som sitter på krogar på Södermalm. Pensionärer som inte håller sig inomhus riskerar att bli åthutade. Samtidigt ser man mellan fingrarna på syriska storbröllop, folksamlingar i moskéer och manifestationer för Palestinas befrielse. Demonstrationerna för ”Black Lives Matter” hade till exempel inga problem att få polistillstånd, trots att det var uppenbart att de skulle samla fler än 50 deltagare. Då antalet snabbt överskred 1000 valde en tjänstgörande polis i Stockholm att falla på knä, inför en rörelse som gjort sig känd för att hata poliser – vilket inrikesministern tyckte var en fin handling. Men det är sånt som händer...”så här i Coronatider”. □

Jan-Olof Sandgren

Jan-Olof Sandgren är yogalärare, boende i Angered utanför Göteborg. Från början utbildad biolog, med en brokig yrkeskarriär som vaktmästare, biståndsarbetare, illustratör, barnboksförfattare m.m.

Miljöskatter

Enbart Sverige kan rädda världen

Det tycks i alla fall regeringen tro. De senaste åren har svenska folket bland annat fått kemikalieskatt, höjda bränslepriser, högre fordonsskatter, plastpåseskatt och flygskatt. Och fler skattehöjningar är på väg.

ATT JUST MILJÖSKATTERNA HÖJS årligen är ingen slump. Höjningar av inkomstskatter, arbetsgivaravgifter och moms är inte så populära och brukar mötas av motstånd från alla håll och kanter. Politiker behöver därför hitta ett nytt sätt att beskatta befolkningen, helst med en förespegling om att skatterna är nödvändiga, dygdiga och bidrar till en bättre värld. I debatten finns inga alternativ förutom de redan inslagna. Den som ifrågasätter miljöskatterna kan således bli lika hudflängd som de som tidigare ifrågasatte ifall västvärldens generösaste migrationspolitik var det smartaste sättet att hjälpa människor i nöd.

KEMIKALIESKATTEN syftar till att minska användningen av farliga ämnen såsom flamskyddsmedel och hormonstörande ftalater. Därför har vi sedan 2017 en skatt på elektronik och vitvaror, baserad på produktens vikt, alldeles oavsett om produkten innehåller höga halter av farliga kemikalier eller inte.

Som väntat så har skatten inte minskat konsumtionen av elektronik, den ledde bara lett till att fler konsumenter började köpa sina varor från utländska butiker istället, till svenska handlares förtret.

PLASTPÅSESKATTEN infördes som ett svar på den globala nedskräpningen och spridningen av mikroplaster i snart sagt alla ekosystem. Naturvårdsverket pekade ut det svenska folket som syndare och uppskattade att vi använde 114 plastkassar per person och år. Den riktiga siffran var 77.

Sanningen spelade dock ingen roll, skatten infördes och plastkassar beskattas nu med tre kronor styck.

Införandet av plastpåseskatten har inget med miljön att göra. Svenskar är knappast kända för att kasta sopor i vattendrag och diken, vilket är vanligt förekommande i länder utan fungerande sophantering. I Sverige

tar vi tillvara på sopor genom att omvandla sopornas energi till varmvatten och elektricitet i kraftvärmeverk. Hade politikerna velat göra något verkningsfullt för att minska nedsmutsningen av världshaven så hade de kunnat få andra länder att bygga upp samma sophanteringsinfrastruktur som vi har här i Sverige.

Men inställningen att Sverige måste gå i bräsch, oavsett konsekvenserna, är en princip som politikerna inte gärna vill rucka på. Det gäller även vår inställning till koldioxid.

Sverige är i internationell bemärkelse ett extremt land. Inget annat industriland släpper ut så lite koldioxid per capita som Sverige gör. Vi har en av de mest koldioxi-

» Det finns ingen logik i att satsa höga belopp på att sänka Sveriges utsläpp ännu mer. «

deffektiva ekonomierna i världen, mycket tack vare kärnkraften och vattenkraften. Enbart Schweiz släpper ut mindre koldioxid i förhållande till BNP. Att sänka utsläppen från vår redan låga nivå kostar därför oerhört mycket. Och varje satsad eller beskattad krona gör mindre och mindre nytta ju närmare vi kommer det hägrande nollutsläppsmålet.

Därför finns det ingen logik i att satsa höga belopp på att sänka Sveriges utsläpp ännu mer. Vill man satsa pengar på problemet är det bättre att lägga pengarna på att hjälpa andra länder sänka sina utsläpp istället. Koldioxidutsläpp är nämligen ett globalt fenomen som inte bryr sig om landsgränser.

I Sverige släpper vi årligen ut ca 4,45 ton koldioxid per capita medan Kina släpper ut ca 8,12 ton koldioxid per capita. Sverige har drygt 10 miljoner invånare. Kina har drygt

1 400 miljoner invånare.

Man behöver inte ha en universitetsutbildning i matematik för att förstå att svenskarna inte kan rädda världen på egen hand.

ÖVERBESKATTNINGEN AV BILISTER slår nya rekord varje år. Från och med nästa år kommer storsäljande bensin- och dieslbilar få ytterligare fordonsskattehöjningar. Att köpa en ny Volvo XC60 kommer medföra fordonsskatter på 25 000 kr under de tre första åren.

Bilar som används av hantverkare har fått fordonsskattehöjningar på 350 procent de senaste tre åren. Många skåpbilar och pickups kommer kosta över 26 000 kronor i

fordonsskatt årligen med start nästa år. Regeringens mål är att hantverkare ska gå över till elbilar, men idag finns det inga realistiska alternativ på elbilsmarknaden.

Regeringen vill, tillsammans med C och L, höja förmånsvärdet på förmånsbilar med 25 procent. På så sätt vill regeringen att företaget ska välja elbilar. Men eftersom elbilar fortfarande är opraktiska för de flesta och dessutom betydligt dyrare än motsvarande fossildrivna alternativ så riskerar förslaget få negativa konsekvenser. Äldre bilar kommer behållas som förmånsbilar, vilket gör att begagnatmarknaden kommer få brist på objekt. Eller så tackar folk nej till förmånsbil och köper begagnade bilar privat istället. Nybilsförsäljningen kommer minska, vilket skadar bilhandlare och fordonsindustrin. Miljönyttan riskerar att bli negativ, då äldre bilar kommer rulla på vägarna. Politikernas

kunskaper om incitament och kausalitet har än en gång visat sig vara bristfälliga.

Över 60 procent av bensin- och dieselpri-set består av skatt. Prisfallet på olja har lett till att vi fått lägre bränslepriser i år, men om oljepriserna stiger kommer priserna slå nya rekord vid pumpen. Detta eftersom skatterna på bränsle höjs per automatik motsvarande inflationen varje år.

Reduktionsplikten, som innebär att andelen biodrivmedel i bränslet måste öka framöver kommer att höja bränslepriserna ytterligare. Den svenska dieseln har redan idag ett lägre energiinnehåll än dieseln i andra EU-länder, vilket innebär en dold kostnad eftersom bilar som tankas i Sverige får en högre förbrukning.

Som ursäkt för att fortsätta överbeskatta folket hänvisar politikerna till myndigheter som kraftigt överdriver bilisternas miljöpåverkan. För att styra infrastruktursatsningar från bilvägar till järnvägar har Trafikverket skrivit upp priset på koldioxidutsläpp. Medan forskningen visar att priset på koldioxidutsläpp bör ligga på en krona kilot kommer Trafikverket fram till att kostnaden ska ligga på sju kronor. Med denna nya värdering kommer Trafikverket fram till att bilisterna inte bär sina egna samhällskostnader och därför behöver beskattas mycket, mycket mer. I verkligheten betalar vägtrafiken sina egna samhällskostnader i betydligt högre utsträckning än järnväg, sjöfart och flyg.

Jordens befolkning ökar med över 200 000 människor varje dag. Sveriges regering kan fortsätta beskatta svenskarna i all evighet, men på global nivå kommer våra ansträngningar knappt vara mätbara. All politik bör ta hänsyn till verkligheten och utfall. Att sänka Sveriges konkurrenskraft och urholka befolkningens köpkraft leder inte per automatik till en bättre miljö. Snarare är det ett slöseri med resurser som kunde ha gjort mer nytta någon annanstans. □

Avskaffa företagens sjuklöneansvar

Företagens ansvar för sjuklön sänker inte sjuktagen. Istället leder sjuklöneansvaret till att företagens benägenhet att anställa minskar i en tid då coronapandemin lett till arbetslöshetsnivåer som Sverige inte upplevt sedan 90-talet. Därför behöver företagens sjuklöneansvar avskaffas för gott.

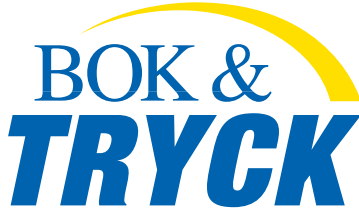
Under rådande coronapandemi har svenskar fått rådet att stanna hemma vid minsta tecken på Covid-19-symptom. För att kompensera företagen för ökad sjukfrån-

varo tog staten över kostnaden för sjuklön mellan april och juli. Tyvärr tog regeringen inte chansen att göra denna kostnadsfördelning permanent. Sjuklönereglerna syftar till att få arbetsgivarna att ta ett ansvar för att minska sjukfrånvaron. Men om en anställd skadar sig i en fritidsaktivitet, eller blir sjuk av ett virus, så har sjukfrånvaron ingenting med arbetsmiljön att göra och ligger således utanför företagets kontroll. Ändå tvingas företagen stå för kostnaden. Sjukfrånvaron i små företag är betydligt lägre än vad den är i offentliga sektorn och i större företag. Små företag tar ansvar för sina anställda. Politikerna förlitar sig på att de små företagen ska fortsätta skapa majoriteten av de nya jobben. Men att vara företagare innebär en stor ekonomisk risk.

Företagare behöver vara trygga i att de faktiskt har råd att anställa, särskilt eftersom det är svårt att veta hur stor sjukfrånvaron nyanställda kommer ha i framtiden. En rimlig ordning vore att den anställda anmäler sjukfrånvaro till Försäkringskassan redan dag ett och sedan får sjukpenning istället för sjuklön. Företagen skulle då få lägre administrationskostnader och bättre ekonomiska förutsättningar att klara av sjukskrivningar. För produktionsbortfallet som följer på sjukfrånvaro är i sig en tillräckligt hård smäll, särskilt för små företag. Om det skulle saknas politisk majoritet för att finansiera en sådan reform så bör åtminstone de minsta företagen med upp till tio anställda slippa sjuklöneansvaret. □

Tack!

Ett stort tack till våra annonsörer och andra som under året bidragit till vår verksamhet för ett företagsvänligare Sverige

A.E DÄCKCENTER AB
AB RESURSGRUPP K.E.O.
ALDO ´S ÅKERI AB
ANUNDSJÖ JÄRNVÄGSTEKNIK AB
ASKERBERG BYGG AB
AW FÖRETAGSSERVICE AB
BALCONA AB
BOXCO AB
BRÖDERNA BRÄDER BYGG AB
BRÖDERNA FHYP AB
BYGGNADSMILJÖ MELLANSVERIGE AB
BYRÅN I GNOSJÖ AB
BÖRJESSONS
CHRISTER NÖJD AB
CIRCARE AB
CLAES JESPER PERSSON FIRMA
COMBISYSTEM FÖRVALTNINGS AB
CYKEL & NYCKELSERVICE OXD AB
DINGTUNA EKOGRÅRD AB
EKLUNDS BILDELSLAGER I SKÖVDE AB
ELCITY I UDDEVALLA AB
ELIASSONS SEGELMAKERI & BÅTKAPELL
ELIS LIDÉN ÅKERI AB
EUROCON CONSULTING AB
EWALDS ÅKERI I AGUNNARYD AB
F:A MATS NORDLINDER
FALK BILBÄRGNING

FIRMA JENS ROSSANDER
FOGENTREPRENÖREN SVERIGE AB
FREDAHL RYDÉNS AB
FREEZIT AB
FULLTLASS SWEDEN AB
FÖRETAGARNAS RED.BYRÅ TIERP AB
G H ELFVINS PLÅTSLAGERI EFTR AB
GB-GROSSISTEN I HANINGE AB
GEVERTS BILLACK AB
GRANITGRABBAR AB
GÖTEBORGS ELSERVICE AB
HAGSTRÖMS TRANSPORT AB
HEIMROTHS BILUTHYRNING AB
HENRIKSBERGS GRÄV
HÅKAN PERSSONS ÅKERI AB
HÄLSINGLANDS MATERIALÅTERVINNING AB
I LUNDBERG RÖRSVETS AB
ICA SUPERMARKET KÄVLINGE
INGVAR WAHLQUIST FIRMA
ION SILVER AB
JLEAF IT & MEDIA AB
JOHN BLUND AB
JONSSON & JONSON ÅKERI AB
JORDBERGA GÅRD AB
KAPPSTAD MONTAGE & SERVICE EL AB
KJELL JANSSON ÅKERI
KÄLLA FORDONSERVICE AB

LAGAB AB
LASSBYNS ÅKERI AB
LENNART GULLBERG CONSULTING AB
LINNÉAS FOTVÅRD
LINUSSON FASTIGHETER AB
LJUNGHUSENS GOLFRESTÅURANG
LP SIGNALUTVECKLING AB
LULLE ´S BIL & SMIDE AB
LUNDAHL TRANSFORMERS AB
LUNDBERGS SOLNA KORV AB
LUNDINS VÄRME AB
LÖDÖSE STÅD AB
M BOIJE AB
M LANDSTRÖM MARKIS & PERSIENN
MACKES GRÄV AB
ME ÅKERI AB
MILLES TEKNIK-PLAST AB
MÄRSTA VÄGG & GOLV AB
MÖBELKRYSET AB
NILSSONS ENTREPRENAD I BRO AB
NORDTEK AB
NORR-DON AB
P. TILLBERGS BYGGSERVICE AB
PETER WIDNERSSONS RÖR AB
PRIVAB
REVISORERNA I BORGHOLM AB
ROGER & MATTIAS BYGG AB

ROLA SERVICE AB
ROTEMICA CONSULTING AB
RYDÉNS BIL & LACK I ÄLVÄNGEN AB
RÅSUNDA BYGG O STÅD AB
S1 REKLAM & DEKOR AB
SBF
SKÅNE-BLEKINGE PÅLSDJURSUPPFÖDARE
SPRINGER TRANSPORT & GRÄV AB
ST HUSHÅLLSSERVICE I MALMÖ HB
SUNDAB RONALD SUNDBERG AB
SURFTECH ENGINEERING AB
SVENSK KYLKVALITET AB
SÖDERBERG & HAAK STOCKHOLM AB
TEGSNÄS GROUP AB
TENNECO AUTOMOTIVE SVERIGE AB
TIKAB STRUKTURMEKANIK AB
TJÄLVESTA REDOVISNING
TOMBRI AB
TORUZ AB
ULF STURESSONS BYGGSERVICE
UNITRAFO ELECTRIC AB
VERKTYGSBODEN ERIFLUX AB
VOICE PROFESSIONAL I STHLM AB
VÄSTERÅS DIAMANTBORRNING AB
WINTHER BYGG AB
WOODSAFE TIMBER PROTECTION AB
ÖREBRO FOGFRIA GOLV AB

Krönika

Man ska inte bita den hand som föder en

Svenskarnas förtroende för EU-samarbetet tycks orubbligt. Trots samhällstrender med ökad polarisering, Brexit och ett EU som går utanför nordiska komfortzoner i överstatlighet så har sympatierna för vårt medlemskap inte påverkats nämnvärt.

Det breda svenska stödet för EU är synnerligen välmotiverat utifrån de samhällsvinster som följt av medlemskapet. Tillgången till den inre marknaden har skapat nya arbetstillfällen och bidragit till starkt tillväxt med ökade skatteintäkter som följd. Situationen ser likadan ut i samtliga medlemsländer. Men just den inre marknaden, som utgör själva grunden till allt detta nya välstånd, är nu ifrågasatt och hotas av nya begränsningar. Paradoxalt nog från EU själv.

Alltsedan den sk sociala pelaren, med sina 20 principer kring välfärds- och arbetsmarknadspolitiken, antogs på toppmötet i Göteborg 2017 har en ny retorik börjat spridas i Bryssels korridorer. En retorik som hävdar att den fria rörligheten medför så många nackdelar att den nu behöver träda tillbaka från sin position som överordnat mål. Det som förbises är att ekonomisk frihet, handel och tillväxt är vad som bidragit till att radikalt förbättra levnadsvillkoren för medborgare runt om i unionen. Istället talas nu om hur sociala rättigheter måste jämsställas med de ekonomiska målsättningarna, allra helst bli överordnade.

Svenska partier tycks naivt ha trott att EU aldrig kommer bita den hand som föder en. Tillgången till den inre marknaden har i stort minskat enskildas utsatthet och fattigdom och är således även ett socialt projekt i sig. Men likväl sprids nu föreställningen om att den behöver en rejäl motvikt. Socialdemokraterna bär ett stort ansvar för detta. Löfven stod nämligen som stolt värd för just

det sociala toppmöte som var startskottet på EU:s nya hierarki där sociala frågor skulle flyttas till toppen. Sociala pelarens förespråkare ger sken av att deras syfte är att skydda de svaga, men i realiteten handlar det ofta om en förklädd protektionism och vilja att skydda sitt eget land eller grupp från konkurrens.

När vi kristdemokrater påpekade att den sociala pelarens principer skulle följas av lagförslag och innebära en maktförflyttning blev vi anklagade för att sprida skrönor. Tyvärr visar sig principerna nu leda till reella

» Svenska partier tycks naivt ha trott att EU aldrig kommer bita den hand som föder en. «

problem och riskera att gå längre än vad de flesta kunde föreställa sig. Det senaste, och kanske hittills främsta, exemplet presenterades nu i slutet av oktober i form av ett förslag till direktiv om minimilöner på EU-nivå. Detta trots att lönebildning benämns i fördragen som en kompetens exklusivt förbehållen medlemsstaterna. Fördragets tydlighet har gjort att våra svenska bokstavstroende EU-experters länge viftade bort våra farhågor om att det skulle komma förslag

om löner och även kring andra sociala frågor. Men EU-kommissionen tycks betrakta fördragens begränsningar som hinder som är till för att röjas. De kreativa tolkningarna har visat sig upprepade gånger redan under detta första år sedan tillträdet.

Om medlemsländerna inte stoppar förslaget om minimilöner innebär det ett trendbrott, och ett uppenbart hot mot nationellt självbestämmande i en lång rad andra frågor. Det kommer inte vara det sista förslaget som motiveras utifrån den sociala pelaren. Nu diskuteras också behovet av nya EU-regler om arbetstider. Europaparlamentet har uppmanat medlemsländerna att stärka sina välfärdsstater genom att bland annat öka finansieringen till socialförsäkringssystemen och höja bidragsnivåerna. EU-reglerad medborgarlön som motiveras utifrån sociala pelarens principer återkommer i diskussionerna. Redan nu finns tillfälligt stöd till medlemsstaternas ökade a-kasseutgifter under pandemin, men detta föreslås framöver bli en permanent finansiering av ländernas socialförsäkringssystem.

Än vet vi inte hur omfattande de eko-

nomiska konsekvenserna av pandemin kommer att bli. I en tid då det snarare behövs röjas fler hinder och öka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt attackeras dessa målsättningar helt öppet. Socialdemokraternas partivänner i Europa är starkast pådrivande. Tyvärr tycks det sitta långt inne för svenska Socialdemokraterna att erkänna sitt ödesdigra misstag när man var med och skapade den problemformulering som nu används för att motivera förslag långt bortanför sina påstådda intentioner.

Svenskarnas stöd för EU må verka orubbligt, men om något visar EU:s kritik mot sin egen inre marknad är att det inte går att ta något för givet. Den tillväxtfientliga retoriken som får fäste i stora delar av det europeiska partietablissemangen visar att den som släckt sin törst inte räds att vända ryggen mot källan. □

Sara Skyttedal
Europaparlamentariker (kd)

Ditt stöd gör skillnad!

För att kunna växa behöver företagare ha förutsättningar att göra det. Tyvärr begränsas företagarklimatet kraftigt av krångliga regler och myndigheters tillämpningar av olämpliga lagar. Höga skatter sänker investeringsviljan och utrymmet att anställa.

Fyra av fem nya jobb skapas av småföretagare. Om Sverige ska ha en chans att klara de enorma samhällsutmaningar vi står inför behövs ett företagarklimat i världsklass.

Utvecklingen går åt fel håll. Företagarklimatet blir sämre och sämre. Samhällskontraktet uppluckras. Den grova brottsligheten och utanförskapet ökar alltmedan politikerna stoppar huvudet i sanden. Något måste göras.

VI ARBETAR FÖR ATT FÅ SVERIGE PÅ RÄTT KÖL IGEN:

- Vi kontaktar politiker och förklarar hur de bör utforma politiken.
- Vi samlar ihop namnunderskrifter från företagare i viktiga frågor och skickar in till regeringen.
- Vi opinionsbildar genom debattartiklar och insändare.
- Vi skriver beslutsunderlag för politiker.
- Vi skriver rapporter och böcker.
- Vi granskar och uppmärksammar kommuner och myndigheter som snedvrider konkurrensen.

Bara företagare skapar nya, riktiga jobb. Företagarklimatet är inte ett särintresse utan ett fundament som vår gemensamma välfärd vilar på.

den nya välfärden

- Vi driver rättsfall när kommuner och myndigheter bryter mot upphandlingslagen eller ger olagligt statsstöd.
- Vi skriver remissvar till utredningar som berör våra frågor.

Stiftelsen Den Nya Velfärden har sedan starten 1988 utarbetat idéer för ett bättre Sverige och även omsatt en del av dessa idéer i handling.

Vårt hårda arbete har bidragit till att ändra makthavarnas syn på företagare och lättat upp många regler. Stödet från tiotusentals företagare ger oss en röst som hörs.

Tillsammans gör vi Sverige mer företagervänligt! Ju fler vi är – desto mer lyssnar på politikerna.

För att stödja vår verksamhet eller få mer information kan du kontakta:

Adam Rydström
Telefon: 08-545 038 15
E-post: adam.rydstrom@dnv.se
Eller besök vår hemsida:
www.dnv.se/stod-oss